Walenty Weychan herbu Chronisław (ur. 9 lutego 1791 w Stęszewie koło Poznania, zm. 9 lipca 1867 w Płocku) – żołnierz Wojsk Księstwa Warszawskiego, kawaler Orderu Virtuti Militari, urzędnik Komisji Rządowej Wojny w Księstwie Kongresowym.

Rodzina Weychanów mieszkała w Wielkopolsce co najmniej od drugiej połowy XVII wieku. W latach dwudziestych kolejnego stulecia osiedlili się w Stęszewie, gdzie zajmowali się młynarstwem i szewstwem, a później również kuśnierstwem. Z tej rodziny wywodził się Walenty syn stęszewskiego kuśnierza Tomasza Weychana i jego żony Elżbiety z Płomińskich[1]. Młodszym bratem Walentego był Marceli Weychan (1796-1890), proboszcz średzki, szambelan papieski i ostatni kanonik kapituły w Środzie Wielkopolskiej.

Walenty Weychan służył w Armii Księstwa Warszawskiego. Brał udział w kampanii Napoleona przeciw Rosji[2]. Został odznaczony Złotym Krzyżem Orderu Virtuti Militari[3]. W późniejszych latach pracował w Komisji Rządowej Wojny. Do 1821 roku był podsekretarzem, od 1822 sekretarzem, a następnie pełnił obowiązki pomocnika naczelnika kancelarii w tejże Komisji (*Podszefa*)[4]. W 1840 roku został odznaczony orderem św. Stanisława III klasy[5]. Na emeryturze od 1843 roku. Jego pensję emerytalną podwyższono w 1847[6]. Nobilitowany 5 (17) marca 1857 roku z prawem do herbu „Chronisław”[7]. Szlachectwo nadał car Aleksander II na mocy prawa o szlachectwie w Królestwie Polskim z 25 czerwca (7 lipca) 1836 roku[8]. Już wcześniej Weychan został ujęty w wykazie szlachty[9]. Heroldia Królestwa Polskiego ogłosiła jego nobilitację w 1859 roku[10].

Ożenił się z Petronelą Anną Molli, córką Wacława i Petroneli z Maków. Ślubowali w Warszawie 19 stycznia 1825 roku[11]. Mieli siedmioro dzieci. Według znanych mi informacji troje z nich dorosło i założyło rodziny. Najstarszy Wiktoryn Edward ożenił się z Walerią z Ossuchowskich. Ich synem był Marceli Wiktoryn, który ożenił się z Maria Józefą Stanisławą Weber. Kolejny Adolf Felicjan ożenił się z Emilią z Kobierzyckich. Ich córką była Maria, która wyszła za warszawskiego dentystę Marcelego Grzeszkiewicza. Natomiast Aleksandra Barbara Ludwika wyszła za Aleksandra Piotrowskiego. Znane mi szczegóły podaję na poniższym schemacie genealogicznym.

Walenty Weychan od co najmniej 1861 roku mieszkał w Płocku przy ul. Więziennej pod nr. 330. Tam zmarł w wieku 76 lat[12].

---

[1] Stęszew: LB 1791-1811, s. 3.
[2] R.T. Prinke, *Poradnik genealoga amatora*, Warszawa 1992, s. 203.
[3] *Rocznik Wojskowy Królestwa Polskiego*, Warszawa, 1818, s. 155; 1819, s. 176; 1821, s. 184; 1822, s. 188; 1823, s. 188; 1825, s. 188; 1826, s. 194; 1827, s. 190.
[4] ibidem, oraz: *Rocznik Wojskowy Królestwa Polskiego* , 1817, s. 156; 1830, s. 261.
[5] „Gazeta Warszawska” 1840.10.05, Nr. 266, s. 2 ; „Tygodnik Petersburski” 1840.10.08(20). Nr. 78, s. 430.
[6] „Kurjer Warszawski” 1843.03.31. Nr 87, s. 1. ; „Gazeta Warszawska” 1847.10.15. Nr 275, s. 1.
[7] S.K. Kuczyński, *Polonica heraldyczne i sfragistyczne w zbiorach leningradzkich* [w:] „Archeion”, t. 66, Warszawa 1978, s. 197.
[8] *Polska encyklopedja szlachecka*, pod red. S. J. Starykoń-Kasprzyckiego, M. Dmowskiego, t. 12, Warszawa 1938, s. 110.
[9] *Spis szlachty Królestwa Polskiego z dodaniem krótkiéj informacyi o dowodach szlachectwa*, Warszawa 1851, s. 268.
[10] [Heroldia KP] *Podaje do powszechnej wiadomości, że Najjaśniejszy Pan Najmiłościwiej raczył zaszczycić Swym podpisem Dyplomata na szlachectwo dziedziczne, służyć mające dla następujących osób: [...] Walentego syna Tomasza Wejchan, byłego Podszefa Biura w Wydziałach po b. Kommisyi Rządowej Wojny pozostałych, z herbem Chronisław”,* Zob: „Gazeta Warszawska” 1859.05.18(30), Nr 143, s. 1.
[11] AP w W-wie, zespół: 72/183/0/-/80: ASC gminy warszawskiej I cyrkułu, akta małżeństw rok 1825, poz. 11.
[12] AP w Płocku, zespół 50/155/0/-/80: Akta urodzeń, małżeństw i zgonów rok 1867, s. 199, poz. 148.

 © **Mariusz Formanowicz, 2015**

Walenty Weychan h. Chronisław (*9-02-1791 Stęszew - +9-07-1867 Płock)
+ Petronela Anna Weychan /Molli/ (*06-1808 Warszawa - +) / Ślub: 19-01-1825 Warszawa/

- Wiktoryn Edward Weychan h. Chronisław (*5-09-1826 - +25-02-1865 Warszawa)
  + Waleria Weychan /Ossuchowska/ (*1837 - +) / Ślub: data nieznana/
    - Marceli Wiktoryn Weychan h. Chronisław (*11-08-1861 Płock - +)
      + Maria Józefa Stanisława Weychan /Weber/ (* - +) / Ślub: 1886 Warszawa/
- Adolf Felicjan Weychan h. Chronisław (*3-07-1829 - +28-09-1877 Warszawa)
  + Emilia Weychan /Kobierzycka/ (*, +1909 Grudów) / Ślub: data nieznana/
    - Otylia Weychan (* - +)
    - Eugenia Weychan (* - +)
    - Maria Emilia Grzeszkiewicz /Weychan/ (* - +)
      + Marceli Grzeszkiewicz (* - +) / Ślub: 1896 Warszawa/
- Ludwika Joanna Weychan (*29-08-1831 - +)
- Ksawery Weychan (*04-1834 - +7-11-1834 Warszawa)
- Walentyna Weychan (*1836 - +14-07-1836 Warszawa)
- Aleksandra Barbara Ludwika Piotrowska /Weychan/ (*1837 Warszawa - +)
  + Aleksander Piotrowski (*1838 Płock - +) / Ślub: 13-02-1861 Płock/
- Konstancja Kornelia Weychan (*19-12-1838 Warszawa - +22-12-1838 Warszawa)